Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 26ης Ιουλίου 2017*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Καταπολέμηση της τρομοκρατίας – Περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων – Δέσμευση κεφαλαίων – Κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ – Άρθρο 1, παράγραφοι 4 και 6 – Κανονισμός (ΕΚ) 2580/2001 – Άρθρο 2, παράγραφος 3 – Διατήρηση οργανώσεως στον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που ενέχονται σε τρομοκρατικές πράξεις – Προϋποθέσεις – Πραγματική βάση των αποφάσεων περί δεσμεύσεως κεφαλαίων – Απόφαση ληφθείσα από αρμόδια αρχή – Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

Στην υπόθεση C-79/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2015,

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τους B. Driessen, G. Étienne και M. Bishop,

αναιρεσείον,

υποστηριζόμενο από τη:

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους D. Colas, F. Fize και G. de Bergues,

παρεμβαίνουσα στην αναιρετική διαδικασία,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Hamas, με έδρα την Ντόχα (Κατάρ), εκπροσωπούμενη από την L. Glock, avocate,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους F. Castillo de la Torre, M. Κωνσταντινίδη και R. Tricot,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, Αντιπρόεδρο, L. Bay Larsen, T. von Danwitz (εισηγητή), J. L. da Cruz Vilaça και M. Βηλαρά, προέδρους τμήματος, J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe και K. Λυκούργο, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: V. Giacobbo-Peyronnel, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Μαΐου 2016,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Hamas κατά Συμβουλίου (T-400/10, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2014:1095), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε:

– τις αποφάσεις 2010/386/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2010 (ΕΕ 2010, L 178, σ. 28), 2011/70/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 28, σ. 57), 2011/430/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2011 (ΕΕ 2011, L 188, σ. 47), σχετικά με την ενημέρωση του καταλόγου προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που υπάγονται στα άρθρα 2, 3 και 4 της κοινής θέσεως 2001/931/ΚΕΠΠΑ για την εφαρμογή ειδικών μέτρων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τις αποφάσεις 2011/872/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 343, σ. 54), 2012/333/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ 2012, L 165, σ. 72), 2012/765/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2012 (ΕΕ 2012, L 337, σ. 50), 2013/395/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2013 (ΕΕ 2013, L 201, σ. 57), 2014/72/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 40, σ. 56), και 2014/483/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2014 (ΕΕ 2014, L 217, σ. 35), σχετικά με την ενημέρωση και, ενδεχομένως, τροποποίηση του καταλόγου προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που υπάγονται στα άρθρα 2, 3 και 4 της κοινής θέσεως 2001/931/ΚΕΠΠΑ, για την εφαρμογή ειδικών μέτρων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και για την κατάργηση των αποφάσεων 2011/430, 2011/872, 2012/333, 2012/765, 2013/395 και 2014/72, αντιστοίχως, καθώς και

– τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) 610/2010 του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2010 (ΕΕ 2010, L 178, σ. 1), (ΕΕ) 83/2011 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 28, σ. 14), (ΕΕ) 687/2011 του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2011 (ΕΕ 2011, L 188, σ. 2), (ΕΕ) 1375/2011 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 343, σ. 10), (ΕΕ) 542/2012 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ 2012, L 165, σ. 12), (ΕΕ) 1169/2012 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2012 (ΕΕ 2012, L 337, σ. 2), (ΕΕ) 714/2013 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2013 (ΕΕ 2013, L 201, σ. 10), (ΕΕ) 125/2014 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 40, σ. 9), και (ΕΕ) 790/2014 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2014 (ΕΕ 2014, L 217, σ. 1), σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, και την κατάργηση των εκτελεστικών κανονισμών (ΕΕ) 1285/2009, 610/2010, 83/2011, 687/2011, 1375/2011, 542/2012, 1169/2012, 714/2013 και 125/2014, αντιστοίχως,

(στο εξής, από κοινού: επίμαχες πράξεις), καθόσον οι πράξεις αυτές αφορούν τη Hamas, περιλαμβανομένης της Hamas-Izz al-Din al-Qassem (στο εξής: Hamas).

Το νομικό πλαίσιο

Το ψήφισμα 1373 (2001) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών

2 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2001, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξέδωσε το ψήφισμα 1373 (2001), με το οποίο καθορίσθηκαν στρατηγικές για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με κάθε μέσο, ειδικότερα δε για την καταπολέμηση της χρηματοδοτήσεώς της. Στο σημείο 1, στοιχείο γ′, του ψηφίσματος αυτού ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι άπαντα τα κράτη μέλη πρέπει να δεσμεύσουν πάραυτα τα κεφάλαια και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικούς πόρους των προσώπων που τελούν ή αποπειρώνται να τελέσουν τρομοκρατικές πράξεις, τις διευκολύνουν ή μετέχουν σε αυτές, των οντοτήτων που ανήκουν στα πρόσωπα αυτά ή ελέγχονται από αυτά και των προσώπων και οντοτήτων που ενεργούν εξ ονόματος ή κατ' εντολήν των εν λόγω προσώπων και οντοτήτων.

3 Στο εν λόγω ψήφισμα δεν προβλέπεται κατάλογος προσώπων σε βάρος των οποίων ισχύουν τα περιοριστικά αυτά μέτρα.

Το δίκαιο της Ένωσης

Η κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ

4 Προκειμένου να εφαρμοσθεί το εν λόγω ψήφισμα 1373 (2001), το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 27 Δεκεμβρίου 2001, την κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ, για την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ 2001, L 344, σ. 93).

5 Το άρθρο 1 της κοινής θέσεως αυτής ορίζει τα εξής:

«1. Η παρούσα κοινή θέση εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων στα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που ενέχονται σε τρομοκρατικές πράξεις και τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα.

[…]

4. Ο κατάλογος του παραρτήματος καταρτίζεται βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου τα οποία δεικνύουν ότι έχει ληφθεί απόφαση από αρμόδια αρχή έναντι συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, είτε η εν λόγω απόφαση αφορά την έναρξη ανακριτικών πράξεων ή ποινικής διώξεως για μια τρομοκρατική πράξη ή την απόπειρα τέλεσης ή τη συμμετοχή ή τη διευκόλυνση μιας τέτοιας πράξης βάσει σοβαρών και αξιόπιστων αποδείξεων ή ενδείξεων είτε καταδίκη για τέτοιες πράξεις. Πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που προσδιορίζονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ότι έχουν σχέση με την τρομοκρατία και κατά των οποίων έχει διατάξει κυρώσεις μπορούν να συμπεριληφθούν στον κατάλογο αυτό.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου ως "αρμόδια αρχή" νοείται δικαστική αρχή ή, εάν δικαστικές αρχές δεν έχουν αρμοδιότητα στον τομέα τον οποίο καλύπτει η παρούσα παράγραφος, ισοδύναμη αρμόδια αρχή στον εν λόγω τομέα.

[…]

6. Τα ονόματα των προσώπων και οντοτήτων τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο εξετάζονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο δικαιολογείται.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 2580/2001

6 Το Συμβούλιο, εκτιμώντας ότι απαιτούνταν η έκδοση κανονισμού προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή, σε κοινοτικό επίπεδο, τα εκτιθέμενα στην κοινή θέση 2001/931 μέτρα, εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2580/2001, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ 2001, L 344, σ. 70, και διορθωτικό ΕΕ 2010, L 52, σ. 58).

7 Το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Εκτός εάν επιτρέπεται δυνάμει των άρθρων 5 και 6:

α) δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια, χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικοί πόροι που ανήκουν, ή βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3,

β) κανένα κεφάλαιο, άλλο χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε οποιοδήποτε ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3.

2. Εκτός εάν επιτρέπεται δυνάμει των άρθρων 5 και 6, απαγορεύεται η παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε οποιοδήποτε ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, καταρτίζει, αναθεωρεί και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 4, 5 και 6, της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ. Ο κατάλογος αυτός αποτελείται από:

i) φυσικά πρόσωπα που διαπράττουν ή επιχειρούν να διαπράξουν, συμμετέχουν ή διευκολύνουν τη διάπραξη οιασδήποτε τρομοκρατικής πράξης·

ii) νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που διαπράττουν ή επιχειρούν να διαπράξουν, συμμετέχουν ή διευκολύνουν τη διάπραξη οιασδήποτε τρομοκρατικής πράξης·

iii) νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που ανήκουν σε ή ελέγχονται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που αναφέρονται στα στοιχεία i) και ii), ή

iv) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που ενεργούν εξ ονόματος ή υπό την καθοδήγηση ενός ή περισσοτέρων φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία i) και ii).»

Το ιστορικό της διαφοράς και οι επίμαχες πράξεις

8 Στις 27 Δεκεμβρίου 2001, το Συμβούλιο εξέδωσε την κοινή θέση 2001/931, τον κανονισμό 2580/2001 και την απόφαση 2001/927/ΕΚ, με την οποία καταρτίσθηκε ο κατάλογος που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 (στο εξής: επίμαχος κατάλογος) (ΕΕ 2001, L 344, σ. 83). Η σχετική με τη Hamas καταχώριση περιλαμβανόταν στους καταλόγους που είχαν επισυναφθεί στην κοινή θέση 2001/931 και στην απόφαση 2001/927.

9 Η εν λόγω καταχώριση εξακολούθησε να περιλαμβάνεται στις μεταγενέστερες πράξεις του Συμβουλίου, ιδίως δε στις επίμαχες.

10 Στις αιτιολογικές εκθέσεις των πράξεων αυτών, το Συμβούλιο περιγράφει τη Hamas ως τρομοκρατική ομάδα και μνημονεύει σειρά τρομοκρατικών πράξεων τις οποίες φέρεται να τέλεσε η δεύτερη από του έτους 2005. Επιπλέον, το Συμβούλιο μνημόνευσε, μεταξύ άλλων, απόφαση την οποία εξέδωσε το 2001 το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, καθώς και δύο αποφάσεις που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του ιδίου έτους από τις αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου εκδόθηκε από τον Secretary of State for the Home Departement (Υπουργό Εσωτερικών) και απαγορεύει τη Hamas, η οποία χαρακτηρίζεται ως οργάνωση που ενέχεται σε τρομοκρατικές ενέργειες. Οι αποφάσεις των αρχών των ΗΠΑ συνίστανται σε απόφαση της κυβερνήσεως με την οποία η Hamas χαρακτηρίζεται ως αλλοδαπή τρομοκρατική οργάνωση, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 219 του US Immigration and Nationality Act (νόμου των Ηνωμένων Πολιτειών περί μεταναστεύσεως και ιθαγενείας), και σε απόφαση με την οποία η Hamas χαρακτηρίζεται ως οντότητα που ρητώς έχει κριθεί ότι αποτελεί διεθνή τρομοκρατική οργάνωση, κατ' εφαρμογήν του προεδρικού διατάγματος 13224 (στο εξής, από κοινού: αποφάσεις των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών). Το Συμβούλιο, έχοντας διαπιστώσει, όσον αφορά την προμνημονευθείσα απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι αποτελεί το αντικείμενο τακτικής επανεξετάσεως από εθνική κυβερνητική επιτροπή και, όσον αφορά τις αποφάσεις των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών, ότι υπόκεινται σε διοικητικό και δικαστικό έλεγχο, έκρινε ότι οι αποφάσεις αυτές είχαν εκδοθεί από αρμόδιες αρχές, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931. Τέλος, το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι οι εν λόγω αποφάσεις εξακολουθούσαν να ισχύουν και εκτίμησε ότι οι λόγοι βάσει των οποίων περιελήφθη η Hamas στον επίμαχο κατάλογο εξακολουθούσαν να υφίστανται.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

11 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Σεπτεμβρίου 2010, η Hamas άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως 2010/386 και του εκτελεστικού κανονισμού 610/2010. Δεδομένου ότι οι πράξεις αυτές καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν, διαδοχικώς, από τις μνημονευθείσες στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως πράξεις του Συμβουλίου του Ιανουαρίου, του Ιουλίου και του Δεκεμβρίου του 2011, του Ιουνίου και του Δεκεμβρίου του 2012, του Ιουλίου του 2013 και του Φεβρουαρίου και του Ιουλίου του 2014, η Hamas προσάρμοσε διαδοχικώς τα αρχικά αιτήματά της, έτσι ώστε η προσφυγή της να αποσκοπεί και στην ακύρωση των πράξεων αυτών, καθόσον την αφορούν.

12 Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως των μνημονευθεισών στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως πράξεων του Συμβουλίου του Ιουλίου του 2010 και του Ιανουαρίου του 2011, η Hamas προέβαλε τέσσερις λόγους ακυρώσεως αντλούμενους, αντιστοίχως, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως. Προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως των μνημονευθεισών στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως πράξεων που εξέδωσε το Συμβούλιο από τον Ιούλιο του 2011 έως και τον Ιούλιο του 2014 (στο εξής, από κοινού: πράξεις που εξέδωσε το Συμβούλιο από τον Ιούλιο του 2011 έως και τον Ιούλιο του 2014), η Hamas προέβαλε οκτώ λόγους ακυρώσεως αντλούμενους, αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, πλάνη περί το υποστατό των πραγματικών περιστατικών, πλάνη εκτιμήσεως ως προς τον χαρακτήρα της οντότητας αυτής ως τρομοκρατικής οργανώσεως, από το ότι δεν ελήφθη επαρκώς υπόψη η εξέλιξη της καταστάσεως «με την πάροδο του χρόνου», από παραβίαση της αρχής περί μη επεμβάσεως, παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας.

13 Το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε τον τέταρτο και τον έκτο λόγο ακυρώσεως με τους οποίους η πρωτοδίκως προσφεύγουσα έβαλλε κατά των πράξεων που εξέδωσε το Συμβούλιο από τον Ιούλιο του 2011 έως και τον Ιούλιο του 2014 και, ως εκ τούτου, ακύρωσε τις επίμαχες πράξεις καθόσον αφορούσαν τη Hamas.

Αιτήματα των διαδίκων

14 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

– να αποφανθεί οριστικώς επί των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, και

– να καταδικάσει τη Hamas στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο σε αμφότερους τους βαθμούς δικαιοδοσίας.

15 Η Hamas ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως. Επικουρικώς, σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αποφανθεί οριστικώς επί των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, εξακολουθεί να προβάλλει το σύνολο των λόγων και αιτημάτων που προέβαλε πρωτοδίκως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Ζητεί επίσης από το Δικαστήριο να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Hamas σε αμφότερους του βαθμούς δικαιοδοσίας.

16 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρεμβαίνει προς στήριξη των αιτημάτων που υπέβαλε το Συμβούλιο με την αίτηση αναιρέσεως.

17 Η Γαλλική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αποφανθεί οριστικώς επί των ζητημάτων που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως και να απορρίψει την προσφυγή της Hamas.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

18 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος αφορά ιδίως τις σκέψεις 101, 103, 109 έως 111, 121, 125 έως 127 και 141 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Συμβούλιο υποστηρίζει, αφενός, ότι η απόφαση αυτή στηρίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι το Συμβούλιο πρέπει να παρέχει σε τακτά διαστήματα νέους λόγους προκειμένου η Hamas να εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στον επίμαχο κατάλογο. Ελλείψει ακυρώσεως ή ανακλήσεως των εθνικών αποφάσεων βάσει των οποίων περιελήφθη αρχικώς η Hamas στον κατάλογο αυτό και ελλείψει άλλων στοιχείων συνηγορούντων υπέρ της διαγραφής της από τον εν λόγω κατάλογο, το Συμβούλιο μπορούσε να διατηρεί τη Hamas στον επίμαχο κατάλογο, αποκλειστικώς βάσει των εθνικών αποφάσεων στις οποίες είχε στηριχθεί η αρχική καταχώρισή της στον ίδιο αυτόν κατάλογο.

19 Αφετέρου, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο δεν δέχθηκε τη χρήση στοιχείων προερχόμενων από δημόσιες πηγές για την περιοδική επανεξέταση της καταχωρίσεως. Το Συμβούλιο φρονεί ότι πρέπει να δύναται να στηρίζεται, προς τούτο, σε άλλα στοιχεία εκτός των εθνικών αποφάσεων, καθόσον συχνά δεν υφίσταται καμία εθνική απόφαση που να έχει εκδοθεί κατόπιν της

αρχικής καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο. Κατά το Συμβούλιο, το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου αντιβαίνει στον σκοπό της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας, ο οποίος διαλαμβάνεται στην κοινή θέση 2001/931.

20 Η Επιτροπή και η Γαλλική Δημοκρατία παρεμβαίνουν προς στήριξη των επιχειρημάτων του Συμβουλίου, επισημαίνοντας ιδίως τη διάκριση στην οποία προβαίνει η κοινή θέση 2001/931 μεταξύ, αφενός, της αρχικής καταχωρίσεως οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, η οποία διαλαμβάνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως αυτής, και, αφετέρου, των μεταγενέστερων επανεξετάσεων, τις οποίες προβλέπει το άρθρο της 1, παράγραφος 6.

21 Κατά τη Hamas, αντιθέτως, κακώς υποστηρίζει το Συμβούλιο ότι η διατήρησή της στον επίμαχο κατάλογο θα μπορούσε να στηριχθεί αποκλειστικώς στις εθνικές αποφάσεις βάσει των οποίων είχε περιληφθεί αρχικώς στον κατάλογο αυτό. Το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι κακώς απέρριψε το Γενικό Δικαστήριο τη χρήση στοιχείων προερχομένων από δημόσιες πηγές προσκρούει, κατά τη Hamas, στο άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο στην απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2012, Al-Aqsa κατά Συμβουλίου και Κάτω Χώρες κατά Al-Aqsa (C-539/10 P και C-550/10 P, EU:C:2012:711), το οποίο επιτάσσει, για την προστασία των ενδιαφερομένων προσώπων ή οντοτήτων και λαμβανομένου υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει τη δυνατότητα να διεξάγει η ίδια έρευνες, να στηρίζονται τα επιβαλλόμενα από την Ένωση περιοριστικά μέτρα σε στοιχεία τα οποία έχουν συγκεκριμένα εξετασθεί και ληφθεί υπόψη σε αποφάσεις αρμοδίων εθνικών αρχών. Κατά τη Hamas, η απαίτηση αυτή, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας των επιπτώσεων των περιοριστικών μέτρων στα οικεία πρόσωπα ή οντότητες, ισχύει και στην περίπτωση της περιοδικής επανεξετάσεως κατά το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931.

22 Η δυσχέρεια του Συμβουλίου, κατόπιν της απαγορεύσεως της Hamas στο Ηνωμένο Βασίλειο και της σε βάρος της αποφάσεως των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, να έχει στη διάθεσή του νέες αποφάσεις αρμόδιων εθνικών αρχών δεν αναιρεί την υποχρέωση του Συμβουλίου να στηρίζεται αποκλειστικώς σε πραγματικά περιστατικά τα οποία έχουν υποβληθεί στην εκτίμηση τέτοιων αρχών. Η δυσχέρεια αυτή θα μπορούσε, άλλωστε, να αντιμετωπισθεί με το να ζητηθεί, εφόσον παρίστατο η ανάγκη, από αρμόδια εθνική αρχή να λάβει θέσει επί συγκεκριμένου περιστατικού, δυνάμενου να συνιστά τρομοκρατική πράξη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

23 Ο πρώτος λόγος της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το Συμβούλιο δύναται, στο πλαίσιο της επανεξετάσεως της καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, υποχρέωση την οποία υπέχει από το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, να διατηρήσει το πρόσωπο αυτό ή την οντότητα αυτή στον εν λόγω κατάλογο. Προκειμένου να καθορισθούν οι εν λόγω προϋποθέσεις, πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της σχέσεως συνδέσεως της διατάξεως αυτής με το άρθρο 1, παράγραφος 4, της εν λόγω κοινής θέσεως, το οποίο διέπει το ζήτημα των προϋποθέσεων της αρχικής καταχωρίσεως του οικείου προσώπου ή οντότητας στον κατάλογο αυτό.

24 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά τις αρχικές αποφάσεις περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, ότι το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931 παραπέμπει στη ληφθείσα από εθνική αρχή απόφαση, απαιτώντας ακριβή στοιχεία ή στοιχεία του σχετικού φακέλου από τα οποία προκύπτει ότι έχει ληφθεί τέτοια απόφαση. Η απαίτηση αυτή σκοπεί να διασφαλίσει ότι, καθόσον η Ένωση δεν έχει τη δυνατότητα να διεξάγει η ίδια έρευνες όσον αφορά την ανάμειξη προσώπου ή οντότητας σε τρομοκρατικές πράξεις, η απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την αρχική καταχώριση του προσώπου ή της οντότητας στον επίμαχο κατάλογο θα ληφθεί βάσει επαρκών στοιχείων, εκ των οποίων το Συμβούλιο θα είναι σε θέση να συναγάγει ότι ενδέχεται, σε περίπτωση που δεν ληφθούν

ανασταλτικά μέτρα, το πρόσωπο ή η οντότητα να εξακολουθήσει να μετέχει σε τρομοκρατικές δραστηριότητες (βλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2012, Al-Aqsa κατά Συμβουλίου και Κάτω Χώρες κατά Al-Aqsa, C-539/10 P και C-550/10 P, EU:C:2012:711, σκέψεις 69, 79 και 81).

25 Όσον αφορά, αντιθέτως, τις συνακόλουθες αποφάσεις περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, κατά την εξέταση του ζητήματος της διατηρήσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, σημασία έχει κατά πόσον, κατόπιν της καταχωρίσεως του ονόματος του προσώπου αυτού ή της οντότητας αυτής στον κατάλογο ή κατόπιν της προηγούμενης επανεξετάσεως, μεταβλήθηκε η πραγματική κατάσταση, έτσι ώστε να μην μπορεί πλέον να συναχθεί το ίδιο συμπέρασμα περί αναμείξεως του συγκεκριμένου προσώπου ή της συγκεκριμένης σε τρομοκρατικές δραστηριότητες (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2012, Al-Aqsa κατά Συμβουλίου και Κάτω Χώρες κατά Al-Aqsa, C-539/10 P και C-550/10 P, EU:C:2012:711, σκέψη 82).

26 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 101 και 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο κατάλογος των τρομοκρατικών πράξεων που φέρεται να τέλεσε η Hamas από του έτους 2005, ο οποίος περιλαμβάνεται στις σχετικές με τις επίμαχες πράξεις αιτιολογικές εκθέσεις, είχε καθοριστική σημασία για την εκ μέρους του Συμβουλίου διατήρηση σε ισχύ της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της Hamas. Στις σκέψεις 110 και 127 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η εκ μέρους του Συμβουλίου μνεία κάθε νέας τρομοκρατικής πράξεως, η οποία περιλαμβάνεται στην αιτιολογία την οποία παραθέτει το Συμβούλιο στο πλαίσιο επανεξετάσεως βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, πρέπει να έχει αποτελέσει το αντικείμενο εξετάσεως και εθνικής αποφάσεως εκδοθείσας από αρμόδια αρχή. Έχοντας διαπιστώσει, μεταξύ άλλων στις σκέψεις 109 και 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο δεν είχε στηρίξει τις αιτιάσεις του περί των τρομοκρατικών πράξεων τις οποίες φέρεται να έχει τελέσει η Hamas από του έτους 2005 σε τέτοιες αποφάσεις, αλλά σε πληροφορίες που είχε αντλήσει από τον Τύπο και το διαδίκτυο, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε, ως εκ τούτου, τις επίμαχες πράξεις.

– *Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως*

27 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το Συμβούλιο έπρεπε να παρέχει σε τακτά διαστήματα νέους λόγους προκειμένου η Hamas να εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον επίμαχο κατάλογο και ότι δεν μπορούσε, παρά την έλλειψη στοιχείων συνηγορούντων υπέρ της διαγραφής της οντότητας αυτής από τον εν λόγω κατάλογο, να εξακολουθεί να την περιλαμβάνει στον κατάλογο αποκλειστικώς βάσει των εθνικών αποφάσεων στις οποίες είχε στηριχθεί η αρχική καταχώρισή της στον κατάλογο αυτόν.

28 Όπως προκύπτει ιδίως από τη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, τουλάχιστον εμμέσως, ότι η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου και/ή οι αποφάσεις των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών δεν αποτελούσαν αφεαυτών επαρκή βάση προκειμένου να εξακολουθήσει η Hamas να περιλαμβάνεται στον επίμαχο κατάλογο.

29 Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι, από τη μνημονευθείσα στη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως νομολογία προκύπτει ότι, στο πλαίσιο επανεξετάσεως βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, το Συμβούλιο δύναται να διατηρήσει στον επίμαχο κατάλογο το οικείο πρόσωπο ή οντότητα εφόσον κρίνει ότι εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος αναμείξεως του προσώπου αυτού ή της οντότητας αυτής σε τρομοκρατικές δραστηριότητες λόγω των οποίων είχε αρχικώς καταχωρισθεί στον κατάλογο αυτόν. Η διατήρηση του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, επομένως, αποτελεί, κατ' ουσίαν, συνέχεια της αρχικής καταχωρίσεως.

30 Στο πλαίσιο του ελέγχου περί του αν εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος αναμείξεως του οικείου προσώπου ή οντότητας σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η μετέπειτα τύχη της εθνικής αποφάσεως στην οποία στηρίχθηκε η αρχική καταχώριση του ονόματος

του προσώπου αυτού ή της οντότητας αυτής στον επίμαχο κατάλογο, ιδίως δε η κατάργηση ή η ανάκληση της εθνικής αποφάσεως αυτής λόγω νέων πραγματικών περιστατικών ή στοιχείων ή λόγω μεταβολής της εκ μέρους της αρμόδιας εθνικής αρχής εκτιμήσεως.

31 Τούτου δοθέντος, εγείρεται εν προκειμένω το ζήτημα αν η διατήρηση σε ισχύ της εθνικής αποφάσεως στην οποία στηρίχθηκε η αρχική καταχώριση στον επίμαχο κατάλογο δύναται αφεαυτής να αρκεί προκειμένου το οικείο πρόσωπο ή οντότητα να εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στον κατάλογο αυτό.

32 Συναφώς, εφόσον, με γνώμονα το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει και αναλόγως της εξελίξεως των περιστάσεων της προκειμένης υποθέσεως, απλώς και μόνον το γεγονός ότι η εθνική απόφαση στην οποία στηρίχθηκε η αρχική καταχώριση εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ δεν καθιστά πλέον δυνατό να συναχθεί ότι υφίσταται πάντα ο κίνδυνος αναμείξεως του οικείου προσώπου ή οντότητας σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, το Συμβούλιο οφείλει να στηρίξει τη διατήρηση του ονόματος του προσώπου αυτού ή της οντότητας αυτής στον εν λόγω κατάλογο σε επικαιροποιημένη εκτίμηση της καταστάσεως, λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων πραγματικών στοιχείων, καταδεικνύουσα ότι ο κίνδυνος αυτός εξακολουθεί να υφίσταται (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 156).

33 Εν προκειμένω, παρήλθε σημαντικό χρονικό διάστημα μεταξύ, αφενός, της εκδόσεως των εθνικών αποφάσεων στις οποίες στηρίχθηκε η αρχική καταχώριση της Hamas στον επίμαχο κατάλογο και της εν λόγω αρχικής καταχωρίσεως, η οποία ανάγεται στο έτος 2001, και, αφετέρου, της εκδόσεως των επίμαχων πράξεων, κατά τα έτη 2010 έως και 2014. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο όφειλε να στηρίξει τη διατήρηση της Hamas στον κατάλογο αυτό σε πιο πρόσφατα στοιχεία, καταδεικνύοντα ότι ο κίνδυνος αναμείξεως της οντότητας αυτής σε τρομοκρατικές δραστηριότητες εξακολουθούσε να υφίσταται. Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει το Συμβούλιο, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, τουλάχιστον εμμέσως, ότι οι αποφάσεις των αρχών των Ηνωμένων Πολιτειών και/ή η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αποτελούσαν, αφεαυτών, επαρκή βάση για την έκδοση των επίμαχων πράξεων.

34 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– *Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως*

35 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, ιδίως στις σκέψεις 109, 110, 125 έως 127 και 141 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο έπρεπε να στηριχθεί αποκλειστικώς σε στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται σε εθνικές αποφάσεις αρμοδίων αρχών, προκειμένου να διατηρήσει το όνομα προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, και ότι το Συμβούλιο παρέβη τόσο το άρθρο 1 της κοινής θέσεως 2001/931 όσο και την υποχρέωσή του αιτιολογήσεως, στηριζόμενο, εν προκειμένω, σε πληροφορίες αντληθείσες από τον Τύπο και το διαδίκτυο.

36 Όσον αφορά, πρώτον, το άρθρο 1 της κοινής θέσεως 2001/931, πρέπει να επισημανθεί, καταρχάς, ότι με το άρθρο αυτό εισάγεται διάκριση μεταξύ, αφενός, της αρχικής καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο, κατά την παράγραφο 4, και, αφετέρου, της διατηρήσεως στον εν λόγω κατάλογο ήδη καταχωρισθέντος σε αυτόν ονόματος προσώπου ή οντότητας, κατά την παράγραφο 6 του εν λόγω άρθρου.

37 Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, η αρχική καταχώριση του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο προϋποθέτει την ύπαρξη εθνικής αποφάσεως εκδοθείσας από αρμόδια αρχή ή αποφάσεως του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με την οποία διατάσσεται η επιβολή κυρώσεως.

38 Αντιθέτως, τέτοια προϋπόθεση δεν προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως αυτής, κατά το οποίο «[τ]α ονόματα των προσώπων και οντοτήτων τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο εξετάζονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο δικαιολογείται».

39 Η διάκριση αυτή εξηγείται από το ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως, η διατήρηση του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον κατάλογο εκείνων σε βάρος των οποίων ισχύει δέσμευση κεφαλαίων αποτελεί, κατ' ουσίαν, τη συνέχεια της αρχικής καταχωρίσεως και προϋποθέτει, ως εκ τούτου, ότι εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος αναμείξεως του συγκεκριμένου προσώπου ή της συγκεκριμένης οντότητας σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως διαπιστώθηκε αρχικώς από το Συμβούλιο, βάσει της εθνικής αποφάσεως στην οποία είχε στηριχθεί η αρχική αυτή καταχώριση.

40 Επομένως, μολονότι, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, απαιτείται να προβαίνει το Συμβούλιο, τουλάχιστον ανά εξάμηνο, σε «επανεξέταση», προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η «διατήρηση» στον κατάλογο αυτό προσώπου ή οντότητας που έχει ήδη καταχωρισθεί στον εν λόγω κατάλογο, βάσει εθνικής αποφάσεως ληφθείσας από αρμόδια αρχή, εξακολουθεί να είναι δικαιολογημένη, δεν απαιτείται, εντούτοις, κάθε νέο στοιχείο που προβάλλει το Συμβούλιο προς δικαιολόγηση της διατηρήσεως του ονόματος του οικείου προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο να έχει αποτελέσει το αντικείμενο εθνικής αποφάσεως εκδοθείσας από αρμόδια αρχή κατόπιν της εκδόσεως εκείνης στην οποία είχε στηριχθεί η αρχική καταχώριση. Θέτοντας την απαίτηση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε την προϋπόθεση περί υπάρξεως τέτοιας αποφάσεως, την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 4, της κοινής θέσεως 2001/931, αποκλειστικώς ενόψει της αρχικής καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον εν λόγω κατάλογο, και στην περίπτωση της επανεξετάσεως στην οποία πρέπει να προβαίνει το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως αυτής. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε τη διάκριση μεταξύ της αποφάσεως περί αρχικής καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον επίμαχο κατάλογο και της συνακόλουθης αποφάσεως περί διατηρήσεως του ονόματος του οικείου προσώπου ή οντότητας στον κατάλογο αυτό.

41 Περαιτέρω, διαπιστώνεται ότι η ερμηνεία του άρθρου 1 της κοινής θέσεως 2001/931 που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο στηρίζεται, τουλάχιστον εμμέσως, στην παραδοχή ότι είτε οι αρμόδιες εθνικές αρχές εκδίδουν σε τακτά διαστήματα αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν τη βάση των επανεξετάσεων στις οποίες πρέπει να προβεί το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931, είτε το Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από τις αρχές αυτές, εφόσον παρίσταται ανάγκη, την έκδοση τέτοιων αποφάσεων.

42 Η παραδοχή αυτή, όμως, δεν έχει κανένα έρεισμα στο δίκαιο της Ένωσης.

43 Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί, αφενός, ότι η εκ μέρους των κρατών μελών ενημέρωση του Συμβουλίου σχετικά με τις αποφάσεις που εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές τους και η διαβίβαση των εν λόγω αποφάσεων προς αυτό δεν συνεπάγονται ότι οι αρχές αυτές υποχρεούνται να εκδίδουν σε τακτά διαστήματα ή, τουλάχιστον, οσάκις παρίσταται ανάγκη, αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν τη βάση των επανεξετάσεων αυτών.

44 Αφετέρου, ελλείψει οποιασδήποτε ειδικής βάσεως στο πλαίσιο του συστήματος περιοριστικών μέτρων που καθιερώθηκε με την κοινή θέση 2001/931, η κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ αρχή της καλόπιστης συνεργασίας δεν επιτρέπει στο Συμβούλιο να υποχρεώνει τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εκδίδουν, εφόσον παρίσταται ανάγκη, εθνικές αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν τη βάση των επανεξετάσεων στις οποίες πρέπει να προβεί το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως 2001/931.

45 Αντιθέτως, πρέπει να επισημανθεί ότι το σύστημα αυτό δεν προβλέπει μηχανισμό ο οποίος θα καθιστούσε δυνατό στο Συμβούλιο να έχει στη διάθεσή του, εφόσον παρίσταται ανάγκη, εθνικές αποφάσεις εκδοθείσες κατόπιν της αρχικής καταχωρίσεως του οικείου προσώπου ή οντότητας στον

επίμαχο κατάλογο, προκειμένου να διενεργεί τις επανεξετάσεις στις οποίες υποχρεούται να προβαίνει βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσεως αυτής και στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να διακριβώνει αν εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος αναμείξεως του προσώπου αυτού ή της οντότητας αυτής σε τρομοκρατικές δραστηριότητες. Ελλείψει τέτοιου μηχανισμού, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το σύστημα αυτό επιβάλλει στο Συμβούλιο να διενεργεί την επανεξέταση αυτή αποκλειστικώς βάσει τέτοιων εθνικών αποφάσεων, άλλως θα περιορίζονταν αδικαιολόγητα τα μέσα τα οποία διαθέτει προς τούτο το Συμβούλιο.

46 Τέλος, διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, μεταξύ άλλων στη σκέψη 110 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η εκ μέρους του ερμηνεία του άρθρου 1 της κοινής θέσεως 2001/931 δεν δικαιολογείται ούτε από την ανάγκη προστασίας των οικείων προσώπων ή οντοτήτων.

47 Πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι, όσον αφορά την αρχική καταχώριση στον επίμαχο κατάλογο, το οικείο πρόσωπο ή οντότητα προστατεύεται, μεταξύ άλλων, από τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τόσο τις εθνικές αποφάσεις στις οποίες στηρίχθηκε η καταχώριση αυτή ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων όσο και την ίδια την καταχώριση ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης.

48 Όσον αφορά τις μεταγενέστερες αποφάσεις περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, το οικείο πρόσωπο ή οντότητα προστατεύεται, μεταξύ άλλων, από τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατ' αυτών ενώπιον του δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης. Το δικαιοδοτικό όργανο αυτό οφείλει να διακριβώσει, ειδικότερα, αφενός μεν, την τήρηση της κατά το άρθρο 296 ΣΛΕΕ υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και, ως εκ τούτου, τον επαρκή και συγκεκριμένο χαρακτήρα των προβληθέντων λόγων, αφετέρου δε, αν οι λόγοι αυτοί είναι τεκμηριωμένοι (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψεις 118 και 119, και της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, σκέψη 64).

49 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να διευκρινισθεί ότι το οικείο πρόσωπο ή οντότητα δύναται, στο πλαίσιο της προσφυγής που ασκεί κατά της διατηρήσεώς του στον επίμαχο κατάλογο, να αμφισβητήσει το σύνολο των στοιχείων στα οποία στηρίζεται το Συμβούλιο προς κατάδειξη του ότι εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος αναμείξεως του προσφεύγοντος σε τρομοκρατικές δραστηριότητες, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία αυτά αντλούνται από εθνική απόφαση εκδοθείσα από αρμόδια αρχή ή από άλλες πηγές. Σε περίπτωση αμφισβητήσεως, εναπόκειται στο Συμβούλιο να αποδείξει το βάσιμο των προβαλλομένων πραγματικών περιστατικών, στο δε δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης να διακριβώσει το υποστατό τους (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψεις 121 και 124, και της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, σκέψεις 66 και 69).

50 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το Συμβούλιο παρέβη το άρθρο 1 της κοινής θέσεως 2001/931 στηριζόμενο, στις αιτιολογικές εκθέσεις των επίμαχων πράξεων, σε στοιχεία αντλούμενα από άλλες πηγές εκτός των εθνικών αποφάσεων που έχουν εκδώσει αρμόδιες αρχές.

51 Όσον αφορά, δεύτερον, τη διαπιστωθείσα εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση του επαρκούς ή μη χαρακτήρα της αιτιολογίας υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 140 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Εν προκειμένω, ιδίως από τη σκέψη 141 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, για να διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, στηρίχθηκε αποκλειστικώς στην έλλειψη παραπομπής, όσον αφορά τις από του έτους 2005 τρομοκρατικές πράξεις

οι οποίες προσάπτονται στη Hamas και οι οποίες μνημονεύονται στις αιτιολογικές εκθέσεις των επίμαχων πράξεων, σε εθνικές αποφάσεις εκδοθείσες από αρμόδιες αρχές. Η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου διαπίστωση παραβάσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως συνιστά, επομένως, άμεση συνέπεια της διαπιστώσεως περί υπάρξεως παραβάσεως του άρθρου 1 της κοινής θέσεως 2001/931, η οποία αποδείχθηκε ότι ενέχει πλάνη περί το δίκαιο.

53 Κατά συνέπεια, η πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της εκ μέρους του ερμηνείας του εν λόγω άρθρου 1 έχει ως αποτέλεσμα να ενέχει πλάνη περί το δίκαιο και η διαπίστωσή του περί παραβάσεως, εκ μέρους του Συμβουλίου, της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

54 Δεδομένου ότι το δεύτερο σκέλος τους πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει, κατά συνέπεια, να γίνει δεκτό, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει, ως εκ τούτου, να αναιρεθεί στο σύνολό της, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του δευτέρου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

55 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, μπορεί είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο προκειμένου το δεύτερο να αποφανθεί επί αυτής.

56 Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε μόνον επί του τετάρτου και του έκτου λόγου που είχε προβάλει η Hamas με αίτημα την ακύρωση των πράξεων τις οποίες εξέδωσε το Συμβούλιο από τον Ιούλιο του 2011 έως και τον Ιούλιο του 2014 και δεδομένου ότι οι λοιποί προβληθέντες ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου λόγοι εγείρουν, εν μέρει, ζητήματα εκτιμήσεως πραγματικών περιστατικών, το Δικαστήριο κρίνει ότι η προσφυγή δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση και ότι η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και ότι πρέπει να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Hamas κατά Συμβουλίου (T-400/10, EU:T:2014:1095).**

2) **Αναπέμπει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

3) **Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)